

Pfff, waar heeft die bomenman het nu toch allemaal over?

Taalgebruik van deskundigen beïnvloedt uitspraken van de rechter

Rechters willen zich namelijk kunnen verlaten op wat de experts zeggen. Maar die moeten dan wel duidelijk zijn. Kijk daarom als deskundige met regelmaat kritisch naar terminologie en schrijfstijl. Maak een uitleg van de termen.

Auteur: Mr Kitty Goudzwaard

Deze tekst kwam ik tegen in een kattedelletje van een secretaariaat:

... 'Voor degenen die zelden in het veld komen, zijn dit termen die de fantasie op de loop jagen (zomaar een greep uit wat hier deze week voorbijkwam):

- lengtescheur met bacterieslijm
- vochtige bagger
- gapende plakoksel

Ik ga m'n nagels vijlen, daar ben ik tenslotte voor opgeleid...

Het is voor de ervaren deskundige niet voor te stellen, maar toch begrijpt niet iedereen dit taalgebruik. Eerder kreeg ik al van een grote gemeente de vraag of rechters wel begrijpen waar de VTA of het 'nader onderzoek' over gaat en wat de termen betekenen, want de stedelijke

boombeheerder kreeg van de rechters nogal vaak een fiks vragenvuur. De vraag is of de markt daar niet eens mee aan de slag moet.

Wees helder over begrippen

Uitleg van termen

Een voorbeeld van een verbetering van terminologie is de standaardisering VTA waar de CROW mee bezig is. Voor de rest geldt wat voor elke deskundige geldt: wees duidelijk! Noem niet zomaar in het wilde weg zaken of situaties, maar omschrijf alles tot in detail. Wees helder over begrippen, enz. Uit rechtspraak blijkt ook dat al hetgeen de deskundige van de wederpartij aanvoert, terdege moet worden weerlegd. Maar

dan ook alles. Maak daar als deskundige dan ook werk van! Wees je bewust van het feit dat jouw rapport van doorslaggevende betekenis kan zijn. Ik kom rechtspraak tegen waarin een advies van doorslaggevende betekenis is voor het wel of niet doorgaan van een groot bouwproject.

Maar niet alleen bij de rechter kan een verkeerde inschatting of voorbereiding gevolgen hebben. De deskundige levert namelijk op allerlei momenten input, bijvoorbeeld bij het uitvoeren van dunning, omgevingsvergunningen en noem maar op.

De mist ingaan

Waar kun je als ingehuurde deskundige de mist mee ingaan?

- Onbekendheid met APV of Bomenverordening;
- onbekendheid met burendrecht;

- onbekendheid met de gang van zaken bij rechter;
- verkeerde offerte;
- verkeerde uitvoering opdracht, bijvoorbeeld
- slechte verslaglegging;
- routinematig werken;
- enzovoort.

Adder onder het gras

In de volgende potentiële situatie zit een adder onder het gras. Bomen mogen op grond van het Burgerlijk Wetboek tot aan een afstand van 2 meter tot de erfgrens staan. Maar gemeenten mogen in hun regelgeving deze 'zone' verkleinen. En dat doen veel gemeenten. Staat een boom meer dan twintig jaar na aanplant nog steeds in deze zone, dan kan een nabuur geen verwijdering vorderen. Stel: de deskundige wordt gevraagd de aanplantdatum vast te stellen. De eigenaar hoopt dat de boom meer dan twintig jaar geleden is aangeplant. Echter, in deze gemeente is de erfgrenszone verkleind tot nihil. In de (oude) APV staat daarbij ook een uitleg van het begrip 'boom'. Een boom is in deze gemeente pas een boom als de diameter meer dan 30 cm is. Die definitie geldt dus ook voor de bomen die in de zone bij de erfgrens (verbodenzone erfgrens) staan. De verjaringstermijn van twintig jaar gaat in dat geval pas lopen nadat de boom een diameter van 30 cm heeft bereikt en boven de afscheiding uitkomt. Gelukkig lijkt het erop dat deze gemeente zich hiervan bewust is. In de nieuwe Bomenverordening heeft de gemeente een aanpassing gemaakt voor bomen in de verbodenzone erfgrens.

De gemeente heeft echter een fout gemaakt met de verwijzing in de nieuwe Bomenverordening. De uitzondering is bedoeld voor herplantbomen, maar per abuis is het artikelnummer van bomen in de verbodenzone genoemd. De minimummaat van 30 cm diameter geldt dus wel degelijk ook voor de bomen in de verbodenzone erfgrens. Het maken van een APV of Bomenverordening is toch een lastige klus. Mocht een dergelijke fout niet opgemerkt worden, dan zijn de gevolgen toch wel zuur, want de deskundige gaat af op wat hij weet en leest in de Bomenverordening en gaat er dus van uit dat de termijn van verjaring gewoon start op de aanplantdatum en het moment dat de boom boven de afscheiding uitkomt.

Check geldende regelgeving

De deskundige zal altijd naar eer en geweten

handelen en taxeren. Toch is het vervelend als onverwacht de boom een veel hogere leeftijd moet hebben om te mogen blijven staan. Het is bijvoorbeeld vervelend voor de opdrachtgever die waarschijnlijk heel andere verwachtingen had toen hij de opdracht verstrekke. Check om die reden altijd even de geldende kapregelgeving. Neem daar de tijd voor. De gemakkelijkste weg is om overheid.nl te bezoeken of aan de gemeente te vragen de recente versie aan te leveren. Op internet staat namelijk een doolhof aan oude en nieuwe of zelfs nog vast te stellen verordeningen en dan is een vergissing snel gemaakt. Het is niet fijn als een eigenaar mogelijk met een verkeerde inschatting de gang naar de rechter maakt, met alle kosten van dien.

Informeren bij de gemeente

Potentiële situatie: aan een deskundige wordt gevraagd een inschatting te maken van een te dunnen houtwal. Voor hem of haar is dunning een bosbouwkundige maatregel die maakt dat de overgebleven houtopstand erop vooruit zal gaan. Met het geschreven advies van de deskundige gaat de aannemer aan het werk. Het resultaat is goed. Echter... in de APV van deze gemeente staat dunning zeer duidelijk omschreven. De uitgevoerde dunning is bosbouwkundig in orde; volgens de APV is echter sprake van illegale kap. De aannemer krijgt een herplantplicht opgelegd die echter niet echt is uit te voeren. Bij een juist uitgevoerde dunning is daar immers geen ruimte voor. Er zijn namelijk juist bomen gerooid om andere bomen beter te laten groeien. Advies: informeer voor je gaat adviseren altijd even bij de gemeente. Neem geen genoegen met een mondelinge verklaring van de helpdesk, maar laat je goed voorlichten door de afdeling Vergunningverlening. Bij twijfel niet adviseren! Verwerk in je advies ook de regelgeving die van toepassing is. Dan kan ook de klant zien wat van belang is voor de uitvoering.

Diameter/omtrek

Deskundige krijgt een offerteaanvraag. Hij moet een inventarisatie van een houtopstand maken en daarbij slechts bomen registreren die een omtrek hebben van meer dan 30 cm. De offerte wordt verstuurd met de vermelding 30 cm...diameter. De offerte wordt met opdrachtgever doorgesproken en komt ondertekend terug. Opdrachtgever merkt niet op, dat nu alleen de grotere bomen worden geïnventariseerd. De deskundige is zich niet bewust van zijn vergissing. Voor de geregistreerde bomen met een diame-

ter van 30 cm wordt in het kader van bouwrijp maken de omgevingsvergunning verleend. Dan komt de verkeerde maatvoering aan het licht. Er moet op het laatste moment een tweede omgevingsvergunning voor de kleinere bomen worden aangevraagd met het gevaar dat de bouwvertraging oploopt. Inmiddels is het voorjaar in aantocht met de daarbij horende nestelende vogels. Partijen weten niet goed wie nu echt de schuldige is. Degene die ondertekend heeft of degene die de offerte heeft opgestuurd? Advies: maak een overzicht van onderdelen van je offertes waarop altijd een extra dubbelcheck wordt uitgevoerd. Pak altijd de aanvraag erbij en check deze onderdelen extra.

Conclusie

Als deskundige heb je een bijzondere taak. Wees je daarvan bewust. Zorg dat je rapporten volledig en duidelijk zijn. Inventariseer de fouten, obstakels, enz. die je tegenkomt. En maak daarmee een verbeteringsplan. Ik zie toch nog legio rechtspraak waarin onnodig een partij verliest doordat de deskundige punten laat liggen.

mr. Kitty Goudzwaard is boomjuriste bij Cobra Groenjuristen. Lezers kunnen vragen stellen over het artikel via: Kitty.Goudzwaard@CobraPlanadviseurs.nl